

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Oddělení správy a kontroly osobních údajů

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE

pracoviště Hybernská 18, Praha 1

osobně: 15 00

obálka:

Došlo

18-03-2015

krát

1

příloh

podpis

35

Č. j. PPR-7229-1/ČJ-2015-990115

Městský soud v Praze
Hybernská 18
111 21 Praha 1

K jednacímu číslu: 10A 6/2015

Žalobce: Lukáš R., nar.

Právně zastoupen: Mgr. Robertem Cholenským, Ph.D., advokátem
Bolzanova 461/5
618 00 Brno

Žalovaná: Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Právně zastoupena: JUDr. Ladislavem Adámkem
na základě plné moci

Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního úřadu -
vyjádření žalované

DVOJMO

Počet listů: 14

Přílohy:

- plná moc

PO BOX 62/K-SOU
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 835 775
Fax: +420 974 835 430
Email: pp.sou@pcr.cz

35

I.

Ministerstvo vnitra jako nadřízený správní orgán Policie České republiky obdrželo dne 16. února 2015 jako žalovaná ve výše uvedené právní věci správní žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, ke které ve lhůtě stanovené výše nadepsaným soudem předkládá z hlediska své věcné působnosti vyjádření. S ohledem na to, že se projednávaná právní věc týká činnosti Policie České republiky, je dále jako žalovaná označena Policie České republiky.

II.

Žalobou ze dne 30. prosince 2014 se p. Lukáš R (dále jen „žalobce“) domáhá ochrany proti postupu žalované, která osobě žalobce jako osobě obviněné ze spáchání úmyslné trestné činnosti odebrala vzorek DNA a sejmula daktyloskopické otisky (dále také „osobní údaje pro účely budoucí identifikace“) v rámci trestního řízení žalobce vedené pod č. j. KRPU-91174/TC-2014-040971. Nezákonný zásah správního orgánu je pak ze strany žalobce spatřován jak v samotném úkonu odběru osobních údajů pro účely budoucí identifikace, tak v jejich následném uchovávání v příslušných evidencích žalované. V této souvislosti je žalobcem předmětnou správní žalobou požadováno určení, že je zásah spočívající v odběru osobních údajů pro účely budoucí identifikace nezákonný. Současně žalobce požaduje likvidaci takto získaných a nadále zpracovávaných údajů.

III.

V první řadě považuje žalovaná za nutné se vyjádřit k samotné žalobní legitimaci, jež v předmětné právní věci z věcného pohledu absentuje a jejíž nedostatek je tak ze strany žalované namítán. Žalovaná má v této souvislosti za nepochybné, že zásah, postup žalované vůči žalobci, nelze za žádných okolností považovat za nezákonný.

Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu se lze domáhat ochrany svých práv pouze za jasně vymezených zákonných podmínek stanovených ustanovením § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „zákon č. 150/2002 Sb.“), a následujících. Jednou ze zásadních předpokladů je zcela jistě nezákonnost zásahu, jenž byl ze strany správního orgánu namířen přímo proti osobě ochrany se domáhající.

Žalobcem je v tomto ohledu poukazováno na nezákonnost samotného odběru osobních údajů pro účely budoucí identifikace, který žalovaná provedla v souvislosti s trestním řízením vedeným proti jeho osobě. Není sporu, že žalobce figuruje jako osoba obviněná ze spáchání úmyslného trestného činu v trestním řízení vedeným pod č. j. KRPU-91174/TC-2014-040971. V této souvislosti byly žalobci provedeny dne 10. listopadu 2014, po zahájení trestního stíhání, úkony za účelem získání osobních údajů pro účely budoucí identifikace podle ustanovení § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon č. 273/2008 Sb.“).

IV.

Ustanovení týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu nelze vykládat izolovaně a bez souvislosti s ustanovením § 4 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., a to zejména pokud jde o výklad pojmu správní orgán. V této souvislosti lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 Aps 2/2004. Nejvyšší správní soud v něm potvrdil, že nezákonným zásahem ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení a že kontrola zákonnosti zásahu správního orgánu ve smyslu citovaného ustanovení se pohybuje jen v hranicích veřejné správy,

a proto lze napadnout pouze takové zásahy orgánů, které patří do působnosti ve veřejné správě. V této souvislosti má žalovaná za to, že při úkonu, jímž byly žalobci osobní údaje pro účely budoucí identifikace v rámci trestního řízení odebrány, nevystupovala jako správní orgán ve smyslu ustanovení zákona č. 150/2002 Sb. a ani nevykonávala působnost ve veřejné správě. Podmínky žalobní legitimace pak zcela jistě ve vztahu k samotnému odběru osobních údajů pro účely budoucí identifikace nejsou splněny. Uvedenou žalobou se tedy nelze domáhat ochrany před postupem žalované, která ve vztahu k žalobci vystupovala jako orgán činný v trestním řízení.

V.

I přes výše namítané, žalovaná k tvrzené nezákonnosti úkonu žalované, kterým byly žalobci odebrány, tedy získány, osobní údaje pro účely budoucí identifikace podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb. sděluje následující.

V souladu s ustanovením § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. může žalovaná při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu, snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení. Podle § 2 zákona č. 273/2008 Sb. je úkolem žalované chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Osobní údaje žalobce, konkrétně daktyloskopické otisky a vzorek DNA, byly žalovanou podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. získány dne 10. listopadu 2014 v souvislosti s trestním řízením vedeným pod č. j. KRPU-91174/ŤČ-2014-040971, ve kterém je žalobce v postavení osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu. Toto řízení nebylo dosud pravomocně ukončeno.

Pro úplnost považuje žalovaná na tomto místě za vhodné rovněž uvést, že forma odběru vzorku DNA je prováděna bukálním stěrem a jako taková je považována za neinvazivní a neintimní formu odběru, neboť nezasahuje do tělesné integrity osob a neohrožuje jejich zdraví ani důstojnost. V této souvislosti žalovaná odkazuje na důvodovou zprávu k návrhu novely zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, v jejímž bodě 11 je uvedeno, že „*Novela zákona o Policii České republiky č. 60/2001 Sb., ve spojení s tzv. velkou novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 265/2001 Sb., umožnila ve větším rozsahu získávat a uchovávat identifikační vzorky obviněných a provádět za účelem získání biologických vzorků také neintimní a neinvazivní odběry u těchto osob (nejlépe se osvědčil výtěr ústní dutiny)*“. K tomuto se rovněž vyjádřil Ústavní soud České republiky ve svém sdělení ze dne 30. 11. 2010 sp. zn. Pl. ÚS-st 439/2010. Podle stanoviska Ústavního soudu České republiky, který na základě srovnání judikatury Evropského soudu pro lidská práva dospěl k závěru, že postup, při kterém dochází k odběru biologického materiálu formou bukálního stěru, tedy výtěrem ústní dutiny, který spočívá v setření povrchu vnitřní plochy ústní dutiny tamponem ze sterilní normalizované odběrové soupravy, přičemž není nutné dotčené osobě otvírat ústa, ale pouze postačí odchlípení spodního rtu, který je následně z vnitřní strany setřen, patří mezi neinvazivní metody, nelze takovýto způsob odběru biologických vzorků chápat jako postup protiústavní. Ústavní soud České republiky dále uvedl, že bukální stěr jako neinvazivní metoda je metoda naprosto bezbolestná a není spojena s nebezpečím pro zdraví osoby, která se mu podrobuje. Současně konstatoval, že dle Evropského soudu pro lidská práva je za účelem získání vzorku lidské tkáně pro účely testu DNA osoba povinná pasivně strpět tento pouze nepatrný zásah do tělesné integrity, který nijak nezatěžuje osobu ani po psychické stránce, a to i za pomoci donucení, přičemž postupy aplikované příslušnými orgány za normálních okolností nedosahují minimální hranice závažnosti nutné pro porušení čl. 3 Úmluvy na ochranu lidských práv a základních svobod, a přestože představují zásah do práva osoby na soukromý život, jsou obecně ospravedlněny podle čl. 8 odst. 2 uvedené

úmluvy jako nezbytné pro předcházení zločinnosti. Proto tento postup nelze chápat jako protiústavní stojící v rozporu s ústavně zaručenými právy těchto osob, kdy opačný výklad by ve svých důsledcích vedl k rozporu s obecným zájmem na ochraně společnosti před trestnými činy a tím, aby tyto byly zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Uvedené tím spíše platí i pro odebrání daktyloskopických otisků.

S ohledem na výše deklarované skutečnosti je zcela nepochybné, že při předmětném úkonu, odběru osobních údajů pro účely budoucí identifikace, využila žalovaná ve vztahu k žalobci zákonem založené oprávnění, aby mohla dosáhnout splnění svých povinností při předcházení, odhalování, vyšetřování trestných činů a stíhání pachatelů, a vůči žalobci se jednalo o postup ospravedlnitelný a přiměřený vzhledem k cíli, jímž je ochrana práv a svobod, ochrana bezpečnosti a zajištění veřejného pořádku. Odběr těchto byl tedy proveden zcela v souladu s platnou právní úpravou, a to za účelem zabezpečení plnění úkolů žalované, a z tohoto důvodu jej **nelze považovat za nezákonný zásah, tedy zásah bez právního důvodu.**

VI.

K tvrzené nezákonnosti a neopodstatněné nezbytnosti následného zpracování takto získaných osobních údajů žalobce sděluje žalovaná následující.

Na úvod je vhodné vysvětlit, že v případě, kdy je osobě na základě zákonných důvodů odebrán vzorek DNA formou bukalního stěru, dochází ke zpracování biologického materiálu a stanovení profilu DNA. Takto stanovený profil DNA je následně vložen do databáze, přičemž profilem DNA se rozumí písmenný nebo číselný kód, který představuje soubor identifikačních znaků nekódující části analyzovaného vzorku DNA (konkrétní vyjádření molekulární struktury na různých místech DNA), přičemž nekódujícími částmi DNA jsou takové oblasti chromozomu, o kterých není známo, že by určovaly jakékoliv strukturní nebo funkční vlastnosti organismu, vyjma pohlaví. Tento kód je jedinečný pro každou osobu. Z tohoto důvodu bude dále ve vyjádření k žalobě pracováno rovněž s pojmem profil DNA.

Vzorek DNA a daktyloskopické otisky žalobce zpracovávají v současné době žalovanou jsou zcela jistě citlivými údaji zpracovávány ve smyslu ustanovení § 4 písm. b) a e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. (dále jen „zákon č. 101/2000 Sb.“). Podle znění § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. je možné citlivé údaje zpracovávat bez souhlasu osoby, již se tyto údaje týkají, tehdy, jestliže se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách. Ustanovením zvláštního zákona, podle kterého může žalovaná zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, již se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, je § 79 zákona č. 273/2008 Sb.

Dále, ustanovení § 65 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb. vyjadřuje, že žalovaná získané údaje dle odstavce prvního citovaného ustanovení pro účely budoucí identifikace zlikviduje, jakmile jejich zpracování není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.

Žalovaná při zpracování osobních údajů standardně prověřuje jejich potřebnost pro plnění svých zákonných úkolů, přičemž jedním z důležitých prvků majících vliv na posouzení potřebnosti je zcela samozřejmě meritorní rozhodnutí v dané věci. **Do doby takového rozhodnutí je však potřeba zpracovávat zákonně získané údaje zcela evidentní.** Řízení vedené proti osobě žalobce pod č.j. KRPU-91174/TČ-2014-040971 nebylo dosud pravomocně ukončeno.

Nad to bylo k osobě žalobce v této souvislosti rovněž zjištěno, že byl rozhodnutím Okresního soudu v Mostě pod spisovou značkou 1T115/2013-43 uznán vinným ze spáchání přečinu

hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a přečinem projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, vedeného pod č. j. KRPU 117288/TC-2013-040817. Žalobce tedy byl již v minulosti pravomocně odsouzen za spáchání úmyslné trestné činnosti, jejíž charakter považuje žalovaná za vhodné dále rovněž alespoň stručně rozebrat.

Žalobce se dopustil úmyslné trestné činnosti spadající do oblasti trestné činnosti spojené s projevy extremismu, tedy konkrétně přečinu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka a přečinu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob. Extremistické postoje a s nimi spojenou trestnou činnost je v současné době nutno považovat za závažnou. Extremismus je rovněž vnímán jako jedna z hlavních hrozeb a rizik bezpečnosti České republiky a je ze strany bezpečnostních sborů i zpravodajských služeb podrobně analyzován. V rámci boje proti extremismu vznikají rovněž anti-konfliktní týmy, jsou stanoveny vládní strategie a koncepce boje proti extremismu. Aktivita spojená s těmito postoji se vyznačuje prvky netolerance k ústavně chráněným hodnotám, zahrnuje v sobě despekt ke konceptu základních lidských práv, oslabuje demokratické základy společnosti, narušuje veřejný pořádek a především je velmi úzce spojena s násilnými projevy, kdy ve velké míře stojí za násilnými činy z nenávisťi. Ta vyplývá z příslušnosti zejména k rase, národnosti a náboženství. Dle relevantních statistik je zřejmý nárůst násilné trestné činnosti právě s extremistickým podtextem. O významnosti a specifickém vnímání extremistické trestné činnosti mimo jiné zcela jistě svědčí i její systematické zařazení v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kdy například přečin projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka patří mezi trestné činy proti lidskosti upravené v hlavě XIII. citovaného zákona. Pro úplnost žalovaná dodává, že v rámci boje proti extremismu a stíhání s ním souvisejících trestných činů je relevantní rovněž závazek vyplývající z mezinárodních smluv, jež jsou pro Českou republiku závazné, například Úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace, Mezinárodní úmluva o potlačení a trestání zločinu apartheidu. S ohledem na výše uvedené je pak zcela jistě zřejmá potřeba přistupovat k trestné činnosti související se projevy extremismu specificky a vnímat ji jako trestnou činnost závažného charakteru.

Jako kritérium oprávněnosti zpracování osobních údajů je s odkazem zejména na zákon č. 101/2000 Sb., a jím odkazovaný speciální zákon č. 273/2008 Sb., zákonodárcem stanovena jednak souvislost s úkoly žalované a jednak nezbytnost a potřebnost takového zpracování údajů. Žalovaná tak zpracovává osobní údaje zásadně v souvislosti s plněním úkolů daných zákonem a velmi pečlivě posuzuje nezbytnost jejich zpracování.

Rozhodujícím kritériem pro posouzení oprávněnosti zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace, tedy v případě žalobce vzorku DNA a daktyloskopických otisků, je v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb. daná nezbytnost pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. Nezbytnost odběru genetického materiálu a jeho uchování ve smyslu nutnosti a opodstatněnosti je dána jednoznačně tehdy, pokud je pro zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele zpracování osobních údajů nezbytné. Nezbytnost uchování těchto je tedy dána tehdy, pokud jsou nepostradatelné ve smyslu nemožnosti splnění úkolu žalované, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. Zpracovávání osobní údaje pro účely budoucí identifikace slouží jak k odhalování, tak k usvědčování pachatelů trestných činů.

Trestné činy, kterých se žalobce dopustil, spáchat chtěl (nebo byl srozuměn s tím, že je spáchá) a vědomě tedy porušil zákon, neboť ho porušit chtěl (byl s tím srozuměn). Z analýz kriminální kariéry pachatelů úmyslných trestných činů vyplývá, že prvotní úmysl spáchat trestný čin je tou rozhodující skutečností v historii páchaní trestné činnosti pachatelů. Při zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace je rovněž nezbytné vycházet

i ze zásad kriminalistiky, přičemž z relevantních statistik vyplývá skutečnost, že ze stíhaných osob je více jak polovina recidivujících pachatelů, kdy mnohdy dochází k recidivě nestejnorodé. Osoba, která se dopustila nějakého úmyslného trestného činu je povinna strpět zákonné úkony zasahující do osobní integrity člověka, takovýmto úkonem je právě i zpracování zmíněných osobních údajů pro účely budoucí identifikace jako prvku ochrany společnosti před takovými jedinci.

Nezbytnost zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace k osobě žalobce jako pachatele úmyslných trestných činů pro účely plnění úkolů žalované je tedy dána z důvodů kriminalistických. Výše citované ustanovení § 65 zákona č. 273/2008 Sb. totiž dává žalované možnost získat za zákonem stanovených podmínek osobní údaje umožňující i v budoucnu ztotožnit osobu podle získaných dat. Toto oprávnění, tedy provést identifikační úkon, který osobu umožní identifikovat v případě, že se v budoucnu dopustí trestného činu a zanechá po sobě stopy, je v souladu s kriminologickými výzkumy ukazujícími na zvýšenou pravděpodobnost recidivy pachatelů úmyslných trestných činů. Je tedy nepochybné, že zejména vzorky DNA, resp. z nich zpracované profily DNA, napomáhají odhalování trestné činnosti a zároveň působí proti recidivě. Současně lze upozornit na to, že ze vzorku stanovený profil DNA se nevztahuje pouze k danému trestnému činu, kterého se osoba dopustila, ale vztahuje se na osobu jako celek, na osobu jako pachatele trestné činnosti. Uvedené tím spíše platí pro daktyloskopické otisky.

Na základě shora uvedených skutečností nelze vyloučit opakování trestné činnosti ze strany žalobce ani v budoucnu. Z tohoto důvodu zpracovává žalovaná získané osobní údaje pro účely budoucí identifikace v souladu s § 65 odst. 1 písm. a), § 79 zákona č. 273/2008 Sb.

S ohledem na výše uvedené má žalovaná za prokázané a nepochybné, že úkon spočívající v odběru daktyloskopických otisků a vzorku DNA formou bukalního stěru žalobci v postavení obviněné osoby v souvislosti s trestním řízením za úmyslný trestný čin byl učiněn po právu, osobní údaje žalobce byly získány a jsou zpracovávány v souladu s právními předpisy. Současně, jejich zpracování je ve vztahu k žalobci jako k pachateli úmyslné trestné činnosti nezbytné pro plnění úkolů žalované při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Nejen při odebrání identifikačních údajů, ale ani při následném zpracovávání identifikačních údajů, tak nedošlo a nedochází k porušení právních předpisů, včetně ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, či zákona č. 273/2008 Sb. a nelze tak postup žalované považovat za nezákonný zásah do práv žalobce.

Žalovaná má v této souvislosti znovu za prokázané, že žalobní legitimace v projednávané právní věci žalobce absentuje a to z toho důvodu, že zásah, postup žalované vůči žalobci, nelze za žádných okolností považovat za nezákonný.

VII.

Dále považuje žalovaná za nutné se vyjádřit k ústavně-právním aspektům, právní úpravě a základním zásadám při zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace v rámci působnosti žalované, jež byly v některých ohledech žalobcem napadány.

Na úvod je vhodné připomenout, že žalovaná, jako subjekt veřejné správy, respektuje principy právního státu a státní moc uplatňuje jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví, plní úkoly stanovené právními předpisy a jako ozbrojený bezpečnostní sbor postupy podle právního řádu zasahuje do práv občanů.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že v návaznosti na skutečnost, že nezákonným nakládáním s osobními údaji může dojít k citelnému zásahu do soukromého života jednotlivce, do jeho ústavně

zaručených práv, je otázce shromažďování a zpracovávání osobních údajů ze strany žalované věnována v současné době velká pozornost. Zejména pak v souvislosti s problematikou zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace vnímá žalovaná tuto oblast jako výrazně citlivou.

Podle zákona č. 273/2008 Sb., může žalovaná při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení a snímat daktyloskopické otisky. Žalobcem je v této souvislosti namítáno široké využití a výklad diskreční pravomoci stanovené v ustanovení § 65 zákona č. 273/2008 Sb. a to, že žalovaná při zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace nezohledňuje povahu trestného činu. K tomuto se žalovaná vyjadřuje následovně.

Ustanovení § 65 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. zakládá zákonné oprávnění odebírat u osob obviněných z úmyslného trestného činu osobní údaje pro účely budoucí identifikace. Současně je v odstavci pátém stanoveno, že jakmile nejsou tyto údaje nezbytné pro plnění úkolů, žalovaná je zlikviduje.

Z citovaného ustanovení je zcela zřejmé, že prvotní vymezení provedl již sám zákonodárce tím, že omezil možnost získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace pouze na úmyslné trestné činy a nastavil tak základní zákonné limity. Stěžejním kritériem se zde stala subjektivní stránka trestného činu, která vypovídá o vnitřním vztahu pachatele k trestnému činu. Úmyslně páchaná trestná činnost obsahuje složku vědění i volní, směřující k uskutečnění určitých skutečností zakládajících trestný čin. Pachatel úmyslného trestného činu chce spáchat trestný čin (je srozuměn s tím, že ho spáchá), vědomě tedy porušuje zákon, neboť ho porušit chce (je s tím srozuměn). Zákonodárce tedy zjevně považoval za důležité, aby žalovaná měla možnost získávat osobní údaje pro účely budoucí identifikace u všech úmyslných trestných činů a podle všeho považoval takovýto zásah do ústavně zaručených práv jednotlivce za ospravedlnitelný s ohledem na zájem společnosti na ochranu před pachateli trestné činnosti.

Úkolem žalované je především chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (§ 2 zákona č. 273/2008 Sb.). Aby mohla žalovaná plnit řádně a včas tyto úkoly a dostát tak očekávání společnosti, musí k tomu logicky disponovat i odpovídajícími nástroji.

Rozhodujícím kritériem pro posouzení oprávněnosti zpracovávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace je v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb. daná nezbytnost pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. Nezbytnost odběru genetického materiálu a jeho uchování ve smyslu nutnosti a opodstatněnosti je podle žalované dána jednoznačně tehdy, pokud je pro zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele zpracovávání takovýchto údajů nezbytné. Nezbytnost uchování profilu DNA je tedy dána tehdy, pokud je profil DNA nepostradatelný ve smyslu nemožnosti splnění úkolu žalované, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. Uchovávané profily DNA slouží jak k odhalování, tak k usvědčování pachatelů trestných činů. Tím spíše uvedené platí pro zpracování daktyloskopických otisků.

Oprávnění, ale současně také povinnost žalované zpracovávat profil DNA pachatelů úmyslných trestných činů, vyplývá především z faktického stavu páchaní trestné činnosti a na základě toho zpracovávaných statistik. Pro ilustraci je vhodné a příkladné uvést vývoj v oblasti páchaní trestné činnosti za poslední tři roky. Dle statistik žalované bylo v roce 2012 z celkového počtu objasněných trestných činů spácháno 62,3 procent recidivisty. Podíl recidivistů na počtu stíhaných osob pak činil 50 procent. V roce 2013 bylo z celkového počtu objasněných trestných činů spácháno

65 procent recidivisty. Podíl recidivistů na počtu stíhaných osob pak činil 53 procent. V roce 2014 bylo z celkového počtu objasněných trestných činů spácháno 66,5 procent recidivisty. Podíl recidivistů na počtu stíhaných osob pak činil 53 procent. Přičemž se velmi často jedná o recidivu nestejnorodou. Pro účely statistiky žalované se za recidivistu považuje osoba, která byla v minulosti odsouzena pro úmyslný trestný čin a aktuálně je stíhaná pro další úmyslný trestný čin. V České republice je také statisticky prokázáno, že např. majetkovou trestnou činností, která se nezdá překlopí do násilné, je zahajována kriminální „kariéra“ pozdějších recidivistů. Lze tak hovořit o eskalaci trestné činnosti kdy se pachatel „zdokonaluje“ a od bagatelních trestných činů postupně přechází ke kriminálnímu chování, při němž neváhá použít násilí. Z uvedených skutečností vyplývá jednoznačná faktická využitelnost uchování profilů DNA pachatelů všech úmyslných trestných činů pro účely budoucí identifikace tak, jak to stanoví platná právní úprava. Uvedené tím spíše platí pro zpracování daktyloskopických otisků.

Žalovaná v této souvislosti považuje za důležité upozornit na názor Nejvyššího správního soudu, vysloveném v rozsudku sp. zn. 4 As 168/2013 ze dne 30. dubna 2014. Nejvyšší správní soud zde poukazuje na to, že i když je u některých druhů trestných činů (zejména těch ohrožujících život, zdraví a bezpečnost osob) relativně vyšší pravděpodobnost využití zpracovávaného profilu DNA ke ztotožnění pachatele budoucích trestných činů, neznamená to, že u jiných trestných činů je využití biologických stop při odhalování těchto činů a jejich pachatelů marginální. I když se uvedený rozsudek vyjadřoval k trestným činům hospodářským, má žalovaná zejména s ohledem na výše uvedené statistiky za to, že takto je nezbytné přistupovat ke všem úmyslným trestným činům, a to jak v případě profilů DNA, tak daktyloskopických otisků.

Žalovaná v souladu s výše uvedeným rozhodně nemůže souhlasit s kategorizací trestných činů podle jejich závažnosti v souvislosti se zpracováním osobních údajů pro účely budoucí identifikace, a s ohledem na svoji významnou odpovědnost při zajišťování práva na bezpečnost sděluje následující.

Právo na bezpečnost a právo na ochranu osobních údajů, resp. právo na soukromí jsou základními lidskými právy. V případě plnění úkolů žalované při objasňování trestné činnosti je logické a v zájmu majoritní části společnosti žádoucí upřednostnit právo na bezpečnost této části společnosti před ochranou osobních údajů, kdy nejsou ve svém důsledku ohrožena osobnostní práva případných pachatelů trestných činů. V souvislosti s odběrem osobních údajů pro účely budoucí identifikace nelze kategorizovat trestné činy podle jejich závažnosti, neboť každý trestný čin, kterého se osoba dopustila úmyslně, je nezbytně považovat za zásah do chráněného zájmu osob, resp. společnosti. Z policejních statistik vyplývá, že ze stíhaných osob je více jak polovina recidivujících pachatelů, mnohdy dochází k recidivě nestejnorodé. Při zpracování profilu DNA a daktyloskopických otisků je nezbytné vycházet i ze zásad kriminalistiky. **Osoba, která se dopustila nějakého trestného činu je povinna strpět v zájmu majority zákonné úkony zasahující do osobní integrity člověka, takovýmto úkonem je právě i zpracování profilu DNA a daktyloskopických otisků, jako prvku ochrany společnosti před takovými jedinci.**

Lze tedy zcela jistě souhlasit s vysloveným názorem Nejvyššího správního soudu v rozsudku pod sp. zn. 4 As 168/2013 ze dne 30. dubna 2014, jenž se vyjádřil ke zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace pachatele odsouzeného za úmyslnou trestnou činnost následovně: *„Dovolává-li se stěžovatel ochrany práv jednotlivce, nemůže přehlížet práva ostatních, tj. bude muset zvážit, že práva jedince (zde pravomocně odsouzených pachatelů úmyslných trestných činů) začínají a končí tam, kde jsou práva druhého, která jsou chráněna mimo jiné i prostřednictvím policie. Aby policie mohla dostát plnění svých povinností při předcházení, odhalování a vyšetřování trestné činnosti a stíhání pachatelů trestných činů, musí k tomu využít zákonem založeného oprávnění.“*

Úkolem žalované je odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy a chránit tak před touto škodlivou činností společnost. Pokud by se zpracování osobních údajů pro účely budoucí

identifikace omezilo pouze na závažné trestné činy, nemohla by žalovaná dostát tomuto požadavku stanovenému v zákoně. Je nepochybné, že osobní údaje získané pro účely budoucí identifikace napomáhají odhalování trestné činnosti a jejich zpracování zároveň působí zejména proti recidivě jako preventivní opatření.

Pokud by tedy byla žalovaná nucena zlikvidovat profily DNA osob, které byly odsouzeny např. „pouze“ na 1 rok odnětí svobody, nebo „pouze“ za trestné činy proti majetku, bylo by jí bráněno v plnění úkolů daných zákonem, spočívajících především v přecházení a odhalování trestné činnosti jako takové (zejména s ohledem na výše prokázanou faktickou využitelnost osobních údajů pořízených pro účely budoucí identifikace).

Na tomto místě žalovaná připomíná samotný účel databáze DNA jako kriminalistické evidence, kterým je nejen napomáhání žalované v odhalování trestné činnosti, ale také její preventivní působení vůči již pravomocně odsouzeným pachatelům úmyslných trestných činů. Žalovaná dále uvádí, že databáze DNA neslouží pouze k odhalení pachatele, ale také k jeho usvědčení, neboť někdy pouze fakt, že byla prokázána přítomnost pachatele na místě činu či kontakt s obětí, vede k doznání pachatele poté, co se o této skutečnosti ve vhodnou chvíli dozví. V tomto smyslu se také uchovávané profily DNA mohou stát ať již přímými či nepřímými důkazy. V mnoha případech totiž jiné důkazy chybí, protože pachatelé jsou vzhledem k současným informačním možnostem velmi poučení. Žalované by při neexistenci nebo minimální naplněnosti databáze DNA de facto chyběly kriminalistické nástroje vedoucí k objasňování trestných činů a odhalování jejich pachatelů. Uvedené tím spíše platí pro zpracování daktyloskopických otisků.

Žalovaná uvádí, že velmi pečlivě zvážila, u kterých osob by měly být osobní údaje pro účely budoucí identifikace v příslušných databázích zpracovávány. V souladu s vymezením zákonodárce musí žalovaná souhlasit, že právě rozlišení trestných činů podle subjektivní stránky je tím nejlepším řešením, a to jednak s ohledem na plnění úkolů žalované, jednak s ohledem na princip předvídatelnosti právních norem vzhledem k samotným pachatelům, a jednak s ohledem na ochranu práv ostatních občanů České republiky. Tato majorita společnosti nejenže trestnou činnost nepáchá, ale je obětí jejího páčání a rovněž má právo na svoji ochranu.

Z ustanovení § 65 zákona č. 273/2008 Sb. jsou zcela zřejmé zákonné limity a kritéria aplikace, která zákonodárce stanovil. Při získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace v souladu s § 65 zákona č. 273/2008 Sb. je zohledňováno postavení osoby i povaha trestného činu. Stejně tak je zákonem vyjádřen předvídaný limit aplikace v souvislosti s následným zpracováním, uchováním osobních údajů pro účely budoucí identifikace, jak již výše uvedeno, jednak kritériem souvislosti s úkoly žalované, jež jsou zákonem v již zmíněném ustanovení § 2 zákona č. 273/2008 Sb. jasně vymezeny, a jednak kritériem nezbytnosti takového zpracování.

VIII.

Žalovaná opětovně konstatuje, že zpracovává osobní údaje zásadně v souvislosti s plněním úkolů daných zákonem a velmi pečlivě posuzuje nezbytnost jejich zpracování, přičemž postupuje zcela v souladu s platnými národními právní předpisy i s evropskou právní úpravou.

Pokud je žalobcem prostřednictvím judikatury Evropského soudu pro lidská práva poukazováno na neomezené a bezbřehé využívání oprávnění žalované v souvislosti s aplikací § 65 zákona č. 273/2008 Sb., má žalovaná za to, že právní úprava zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace, tak, jak je nastavena, je právě s touto v souladu. S ohledem na výše deklarované skutečnosti lze jen zopakovat, že zákonný rozsah „uvážení“ je jasně a explicitně stanoven. Ačkoliv lze souhlasit, že zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace představuje zásah do soukromí, nelze v žádném případě nadřazovat práva osoby odsouzené za úmyslnou trestnou činnost právům majority společnosti, tedy té části, která žije spořádaným způsobem života. Tito občané rovněž požívají ochrany státu při zajišťování svých

práv a oprávněných zájmů. K uvedenému se vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku pod sp. zn. 4 As 168/2013 ze dne 30. dubna 2014, když konstatoval: *"Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že sběr, uchovávání a zpracování profilu DNA představuje zásah do práv osoby (srov. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci S. a Marper proti Spojenému království č. 30562/04 a 30566/04), které se tento profil DNA týká, na druhou stranu zdůrazňuje, že tento zásah je ospravedlněn předcházejícím úmyslným a protiprávním jednáním této osoby, která si musí být vědoma, že za splnění příslušných podmínek proti ní může být vedeno trestní řízení a může jí být uložen trest a v souvislosti s tím bude vedena v Rejstříku trestů a v příslušných evidencích vedených Policií, tj. že musí nést negativní následky spojené se spácháním protiprávního jednání. Nejvyšší správní soud přitom poukazuje na to, že Národní databáze profilů DNA není veřejně přístupná, nehrozí proto, že by si někdo třetí, mimo orgány činné v trestním řízení, jejím prostřednictvím zjišťoval citlivé informace o subjektu údajů, resp. o pachatelích trestných činů, tj. není možná další dehonestace takové osoby na základě uchování jejího profilu v Národní databázi. Informace tam uvedené budou použity pouze v případě ověřování shody se stopami nalezenými na místě spáchání jiného trestného činu."*

V návaznosti na uvedené je tedy nutné zdůraznit zásadu předvídatelnosti, jak sám žalobce pomocí evropské judikatury uvádí požadovaný princip „prescribed by law.“ Tento požadavek je zcela jistě současnou právní úpravou splněn. Uvedené zpracování osobních údajů je právně upraveno, neboť jsou obecným právním předpisem, kterým je zákon č. 273/2008 Sb., dány veškeré podstatné skutečnosti nezbytné pro naplňování zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace, zejména pak kategorie osob a doba uchování, jež je dána nezbytností zpracování osobních údajů pro plnění úkolů žalované. Příslušné právní normy je nutné považovat za dostatečně určité a předvídatelné. Osoba, která se dopustí úmyslné trestné činnosti, si musí být vědoma následků s ním spojených.

O skutečnosti, že předpokladem zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace ze strany žalované je soulad s rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva a dalšími předpisy Evropské unie, dokazuje rovněž následující. Jako příklad žalovaná uvádí právě rozhodnutí zmíněné žalobce, tedy rozsudek Velkého senátu ze dne 4. prosince 2008, ve věci S. a Marper v. Spojené království, č. 30562/04 a 30566/04, který dává za pravdu zpracování profilů DNA žalované tak, jak je v současné době prováděno. **Žalovaná na tomto místě upozorňuje, že ačkoliv je žalobcem uvedené rozhodnutí extensivně citováno, vzhledem k případu žalobce se jedná o skutkově odlišnou situaci, když žalobce je osoba pravomocně odsouzená za spáchání úmyslné trestné činnosti a odběr osobních údajů pro účely budoucí identifikace byl s jeho osobou proveden jako s osobou obviněnou ze spáchání úmyslné trestné činnosti.** V citovaném rozhodnutí se však jednalo o případy, kdy první ze stěžovatelů byl obvinění zproštěn a stíhání druhého bylo zastaveno z formálních důvodů (byl odepřen souhlas poškozené s trestním stíháním) a Evropský soud pro lidská práva se zabýval otázkou, zda uchovávání daktyloskopických otisků a DNA stěžovatelů, **jakožto osob podezřelých ze spáchání trestného činu, ale nakonec neodsouzených**, bylo ospravedlnitelné z pohledu čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Evropský soud pro lidská práva v tomto rozhodnutí vyslovil názor, že paušální a nerozlišující charakter pravomoci uchovávat otisky prstů, vzorky buněčného materiálu a profily DNA osob podezřelých, avšak neodsouzených pro spáchání trestného činu, nenastoluje správnou rovnováhu mezi vzájemně si konkurujícími veřejnými a soukromými zájmy. Nelze však žalované tento postup podsouvat, neboť při prověřování potřebnosti dalšího zpracování osobních údajů je právě taková okolnost, jakou je zproštění obvinění, pečlivě zvažována a vede zpravidla k rozhodnutí o provedení likvidace osobních údajů.

V uvedeném rozsudku se Velký senát vyjadřuje právě k pojmu nezbytnosti zpracování citlivých osobních údajů. O nezbytnost uchování těchto se tedy jedná tehdy, pokud je nepostradatelné ve smyslu nemožnosti nebo snížení pravděpodobnosti splnění úkolu žalované, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. V tomto smyslu se vyjádřil také Evropský soud pro lidská práva, který přesně uvádí: „Zatímco prvotní odběr

44

genetických vzorků je určen ke zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem, z jehož spáchání je podezřelá, uchování sleduje širší cíl, a to identifikaci budoucích pachatelů". Z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva je patrné, že uchovávané profily genetického materiálu zpracovávají za účelem budoucí identifikace slouží nejen k odhalení, ale také k usvědčení pachatele trestného činu. Vzhledem k těmto skutečnostem je zpracovávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace rozhodující pro plnění povinností žalované daných zákonem a spočívajících v zajištění ochrany života, zdraví a bezpečnosti jednotlivců i celé společnosti před pachateli trestných činů.

Stejně tak upozorňuje žalovaná na odlišný a účelový výklad nezávazného Doporučení č. R (92) 1 Výboru ministrů členských států o využívání analýzy deoxyribonukleové kyseliny v rámci systému trestní justice (dále také „Doporučení“), v souvislosti se zákonností postupu žalované při uchovávaní osobních údajů pro účely budoucí identifikace, resp. s tvrzenou rozporností zákonné úpravy. Bod 8 zmíněného doporučení zní: „*Thee results of DNA analysis and the information so derived may however be retained where the individual concerned has been convicted of serious offences against the life, integrity and security of persons*“. Z uvedeného, na rozdíl od výkladu žalobce, vyplývá, že se nejedná o trestný čin ve smyslu zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nýbrž o jakékoliv závažné porušení norem trestního nebo správního práva, trestný čin, přečin, přestupek. Ve vztahu k uvedenému Doporučení navíc považuje žalovaná za nutné doplnit, že v rozsudku Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 168/2013 ze dne 30. dubna 2014 byl konstatován názor Městského soudu, který nesouhlasil s tím, že je nutné při řešení otázek týkajících se zpracovávání osobních údajů pořízených pro účely budoucí identifikace vycházet z tohoto doporučení, protože **„nepředstavuje závazný právní předpis a protože bylo přijato v roce 1992, tudíž nereflektuje další vývoj v dané oblasti“**. Pro úplnost žalovaná uvádí, že citované Doporučení je ukázkovým případem tzv. *soft law*, a to jednak tím, že obsahuje měkce a neurčitě formulované závazky (např. měla by být přijata opatření), a dále i absencí náležité právní formy (nejedná se o mezinárodní smlouvu). Doporučení tudíž není pro Českou republiku právně závazným dokumentem. Vedle toho je zapotřebí zmínit, že Doporučení bylo schváleno Výborem ministrů Rady Evropy dne 10. února 1992, Česká republika se však stala členem Rady Evropy až dne 30. června 1993. Z toho plyne, že Česká republika nemohla obsah tohoto dokumentu nijak ovlivnit, nemohla si tedy sjednat ani právo výhrady, tak jak v případě čl. 8 učinily vlády Německa, Nizozemí a Norska. Dle žalované nelze v případě Doporučení hovořit ani o závaznosti, jež by byla založena na neformální autoritě, a to z následujících důvodů. Doporučení je značně zastaralé, od jeho přijetí letos uplynulo již přes dvacet let. Bylo přijato pouhých pět let, kdy byla analýza DNA prvně využita ve Velké Británii pro identifikaci pachatele vraždy. Od přijetí Doporučení zaznamenala analýza DNA bouřlivý vývoj např. využívání nové metody STR lokusů, zakládání kriminalistických databází DNA profilů a ověření si jejich důležitosti a nenahraditelnosti v kriminalistické praxi (první kriminalistická databáze byla spuštěna ve Velké Británii až v roce 1995). Nelze opomíjet ani vývoj v oblasti vnitřní bezpečnosti, kterým si Evropa a obzvláště Česká republika v uplynulých dvou dekádách prošla např. vzestup organizovaného zločinu, vstup České republiky do Schengenského prostoru a nárůst podílu recidivujících pachatelů na stíhaných osobách. Doporučení je pouhým souhrnem nejlepší praxe v daném čase, jehož význam postupně klesá. Dokladem toho jsou i pozdější aktivity Výboru ministrů Rady Evropy, konkrétně pak přijetí Doporučení č. R (97) 5 o ochraně zdravotních údajů dne 13. února 1997, které již neomezuje uchovávaní výsledků analýzy DNA na závažné trestné činy ohrožující život, zdraví nebo bezpečnost. Lze tedy shrnout, že žalobcem uváděné Doporučení je značně zastaralé a překonané.

I přes uvedené je zcela zřejmé a souladné, že výsledky analýzy DNA a informace z nich odvozené mohou být uchovávány, jestliže byl dotčený jednatel odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu ohrožujícího život, zdraví nebo bezpečnost osob. Uvedené zcela jistě platí i pro daktyloskopické otisky. Jen pro úplnost žalovaná rovněž uvádí, že pro společnost jsou škodlivé všechny trestné činy, ať již úmyslné či nedbalostní nebo dokonce přestupky, o to více trestné činy pro lidskosti, a jsou-li shromažďovány údaje pachatelů úmyslné trestné činnosti, zásah do jejich soukromí je v tomto směru nepoměrně menší než dopady jimi spáchaných trestných činů.

45

Dále, pokud je žalobce poukazováno na to, že neexistuje zákonem definované pravidlo pro zpracování profilů DNA, žalovaná uvádí následující. Podle vyjádření Evropského soudu pro lidská práva v již zmíněné věci *S. a Marper v. Spojené království* platí, že národní právní úpravy musí zajistit adekvátní záruky spočívající v zabránění zneužití zpracovávaných osobních údajů (obdobně hovoří i článek 7 Úmluvy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat, Štrasburk 28. 1. 1981, podle kterého je třeba učinit vhodná bezpečnostní opatření na ochranu osobních údajů uložených v automatizovaných souborech dat). Z citovaného rozhodnutí tedy vyplývá povinnost národních úprav přijmout zákonné záruky proti zneužití osobních údajů, a to i citlivých, což se v národní právní úpravě již stalo, nikoliv povinnost upravit databázi DNA zákonem.

V národní právní úpravě bylo uvedené provedeno zákonem č. 101/2000 Sb., který ve svém § 13 uvádí, že je povinností správce, kterým je v projednávaném případě žalovaná, „Přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů.“ Taková opatření určuje z vlastního rozhodnutí sám správce. Správcem je v souladu s § 60 zákona č. 273/20008 Sb., žalovaná, neboť právě ta určila účel, prostředky a způsob zpracování osobních údajů. To, že je žalovaná správcem databáze DNA, nemusí být v zákoně vyjádřeno explicitně, neboť toto vyplývá z § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. Žalovaná při zpracování profilů DNA dodržuje opatření, která musela přijmout podle platné právní úpravy, a to nejen zákona č. 101/2000 Sb., ale také zákona č. 273/20008 Sb. Databáze DNA je logicky spravována jako kterýkoli jiný soubor dat, který žalovaná shromažďuje a poté i vytěžuje a je nezbytné, aby tyto důležité činnosti žalované reguloval i příslušný interní akt řízení. Tím je mimo jiné splněna povinnost správce při zpracování osobních údajů stanovená v § 13 zákona č. 101/2000 Sb. Obsah interního aktu řízení přitom nemůže být v rozporu s právními předpisy.

IX.

Ze všech výše uvedených skutečností je patrné, že právní řád České republiky velmi jasně vymezuje, za jakým účelem může žalovaná vzorky DNA, daktyloskopické otisky a z nich získané údaje zpracovávat. Žalovaná při zpracování osobních a citlivých údajů postupuje nejen v souladu se svými právy, ale rovněž povinnostmi danými platnými právními předpisy. Žalovaná stanovením přesných pravidel pro zpracování profilů DNA a otisků prstů a definováním trestných činů, v souvislosti s jejichž spácháním může k takovému zpracování dojít, dostala také ustanovením ústavních zákonů, na jejichž základě musí být šetřeno podstaty a smyslu základních lidských práv a svobod a jejich omezení nesmí být zneužito k jiným než předem jasně daným zákonným účelům. Žalovaná, jak je patrné z výše uvedeného tvrzení, velmi pečlivě zvážila, pachatelům jakých trestných činů mají být odebrány a uchovávány vzorky DNA a otisky prstů, kdy nezbytnost zpracování citlivých osobních údajů pachatelů úmyslných trestných činů pro plnění úkolů daných zákonem vyplývá z dlouholeté praxe policejních orgánů jak v České republice, tak v rámci Evropské unie či dalších států jako např. USA.

X.

Žalovaná považuje dále za velmi důležité se vyjádřit k aktuální problematice zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace v rámci žalované a to i vzhledem k výraznému posunu, který v tomto ohledu zaznamenala.

Žalovaná na tomto místě připouští, že se v minulosti mohlo zpracování citlivých údajů ze strany žalované jevit jako problematické a ne zcela vhodně řešené, a to především s ohledem

na nastavení doby uschování těchto osobních údajů. V tomto ohledu má již žalovaná v souladu s § 20 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. stanovená přesná kritéria a postupy pro zpracování osobních údajů, včetně jejich likvidace a doby uchování. Při stanovení doby uchování osobních údajů se žalovaná řídí účelem příslušného zpracování osobních údajů. Konkrétní doba je dána mnoha faktory, např. procesním postavením osoby v rámci trestního řízení; okamžikem pravomocného ukončení věci; a zejména skutečností, zda dochází ke zpracování osobních údajů konkrétní osoby ze strany žalované i v jiných souvislostech.

Pokud je žalobcem poukazováno např. na interní akt řízení týkající se zpracování daktyloskopických otisků, ve kterém je nastavena uschovací lhůta na 5 a 10 let u skutků, jež se nestaly, nebo nebylo prokázáno, že se staly, žalovaná konstatuje, že tento interní akt řízení je z roku 2005 a již druhým rokem není platný ani účinný. Žalovaná zaznamenala v oblasti problematiky zpracování citlivých údajů zásadní posun a značný vývoj.

O uvedeném ze strany žalované svědčí nastavení pravidel pro likvidaci nepotřebných osobních údajů, nastavení kontrolního mechanismu a skutečnost, že nepotřebné osobní údaje žalovaná v praxi likviduje. Mechanismus nastavený pro likvidaci osobních údajů, které nejsou nadále potřebnými pro plnění úkolů žalované, je tedy reálně nastaven a funguje, a proto je nutné odmítnout tvrzení žalobce, že žalovaná přistupuje k likvidacím osobních údajů jen velice neochotně. Žalovaná má nastavený systém prověřování potřebnosti dalšího zpracování osobních údajů a zejména u osob, které byly zproštěny obvinění a nebyly pravomocně odsouzeny za žádný úmyslný trestný čin, je automaticky rozhodováno o provedení likvidace osobních údajů získaných na základě § 65 zákona č. 273/2008 Sb. Konec konců je zcela jisté i v zájmu samotné žalované to, aby měla ve svých evidencích kvalitní a pravdivá data.

Žalovaná dále nemůže souhlasit s tím, že neexistuje možnost, jak se domoci likvidace předmětných osobních údajů. Žalovaná jako správce osobních údajů ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., plní povinnosti správce citovaným zákonem stanovené. Dle § 21 zákona č. 101/2000 Sb., "může každý subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, a) požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení, b) požadovat, aby správce nebo zpracovatel odstranil takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování, provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů." Žalovaná takovéto žádosti pravidelně a běžně vyřizuje, a to s odkazem na § 83 zákona č. 273/2008 Sb. v režimu práva přístupu subjektu údajů k informacím o zpracování osobních údajů. O těchto žádostech se vyhotovuje sdělení policejního prezidenta, přičemž v případech nevyhovění je sdělení náležitě odůvodněno s ohledem na komplexní posouzení každé jednotlivé žádosti s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem. Žadatelé jsou pak rovněž poučeni o možnosti obrátit se s vyřízením žádosti na Úřad pro ochranu osobních údajů.

Pokud je žalobcem tedy poukazováno na to, že právní úprava činnosti žalované v tomto směru není ideální, odkazuje žalovaná na podporu svého odlišného názoru na rozsudek Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 168/2013 ze dne 30. dubna 2014. Ten se jednoznačně vyjádřil, že neshledal právní úpravu zákona č. 273/2008 Sb. v souvislosti se zpracováním citlivých osobních údajů v podobě vzorku DNA, nevyhovující minimálním požadavkům na zákonný podklad zásahu do práva na ochranu soukromého života, jak je formuloval Evropský soud pro lidská práva. Tím spíše zcela evidentně uvedené platí pro zpracování daktyloskopických otisků.

XI.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti má žalovaná za prokázané, že zpracováním osobních údajů pro účely budoucí identifikace žalobce nedošlo ze strany žalované k nezákonnému

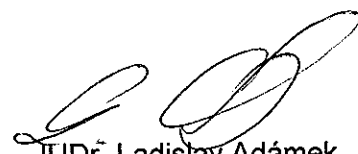
64

zásahu správního orgánu. I když žalobce několikrát účelově argumentuje judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, Listinou základních práv a svobod, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Doporučení č. R (92) 1 Výboru ministrů členským států o využívání analýzy deoxyribonukleové kyseliny v rámci systému trestní justice, má žalovaná za to, že všechna související ustanovení uvedených dokumentů nejen že nevedou k závěru o protiprávnosti zpracování osobních údajů žalobce, ale ani nejsou podkladem pro tvrzení žalobce, podle kterého není současná právní úprava evidencí zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace dostatečnou zárukou ochrany práv osob.

XII.

Žalovaná proto navrhuje, aby výše nadepsaný soud rozhodl v souladu s § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. tak, že se žaloba vzhledem k nedůvodnosti zamítá.

V Praze dne 18. března 2015

JUDr. Ladislav Adámek
na základě plné moci